

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Josefem Strakou ve věci

žalobce:

J. N.

bytem X

zastoupený advokátem JUDr. Jiřím Machem
sídlem Masarykovo náměstí 1, 377 01 Jindřichův Hradec

proti

žalovanému:

Krajský úřad Středočeského kraje
sídlem Zborovská 81/11, 150 21 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného

ze dne 4. 3. 2020, č. j. 096011/2019/KUSK/OLPPŘ/ZA,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo a náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a dosavadní průběh správního řízení

1. Dne 4. 3. 2019 byla hlídkou Policie ČR na dálnici D11 v úseku 55 km ve směru na Prahu zaznamenána jízda žalobcem řízeného nákladního vozidla S. R. N., bílé barvy, reg. zn. X, s návěsem značky S. C. A. S. X – X, stříbrné barvy reg. zn. X (dále souhrnně jen „vozidlo žalobce“). Policejní hlídka zaznamenala část jízdy vozidla

Shodu s prvopisem potvrzuje: B. M.

žalobce na autokameru instalovanou na přední straně policejního vozidla a snímajícího prostor před ním, přičemž obsah tohoto kamerového záznamu vyhodnotila jako jednání vykazující znaky přestupku. Proto žalobcovo vozidlo zastavila, legítimovala žalobce, seznámila jej s podezřením z přestupku, pořídila fotografie a sepsala o události úřední záznam, a následně věc předala k vyřízení Městskému úřadu Kolín, odboru dopravy (dále jen „správní orgán I. stupně“).

2. Ze záznamu z autokamery policejního vozidla (dále též jen „videozáznam“), který byl policejní hlídkou postoupen správnímu orgánu I. stupně, vyplývají následující skutečnosti: Jedná se o záznam pořízený z autokamery umístěné na přední straně vozidla a zabírající prostor před ním (z pohledu řidiče), celková délka záznamu činí 01:04 minut. Videozáznam začíná v situaci, kdy vozidlo, z něhož je záznam pořizován, se pohybuje v pravém jízdním pruhu. V témže pruhu před ním se pohybuje nákladní vozidlo světlé barvy, zatímco v levém jízdním pruhu se ve větší vzdálenosti (z pohledu řidiče) pohybuje nákladní vozidlo bílé barvy (vozidlo žalobce), za nímž jede osobní vozidlo tmavé barvy (tovární značka ani bližší údaje nelze na vzdálenost rozeznat). Tento stav je na videozáznamu patrný v čase 00:00 až 00:07. V čase 0:08-0:09 je vozidlo pořizující záznam (policejní vozidlo) předjížděno zleva černošským osobním vozidlem combi (tovární značka není na záznamu jendoznačně rozpoznatelná), které po předjetí dále pokračuje v jízdě v levém jízdním pruhu, přičemž v čase 00:12 se v jeho zadní části rozsvítí červená brzdová světla a vozidlo combi začíná zpomalovat, a to až do 00:15, kdy se přiblíží k vozidlu před ním, jímž je tmavý (bližší neidentifikovatelný) osobní automobil jedoucí hned za vozidlem žalobce. Mezitím (v čase 00:14 až 00:15) se do levého pruhu zařazuje též policejní vozidlo pořizující videozáznam. V čase od 00:15 až 00:39 jedou po celou dobu v levém jízdním pruhu hned za vozidlem žalobce další dvě osobní vozidla (s větším odstupem následovaná vozidlem pořizujícím videozáznam), přičemž druhé z těchto vozidel hned (z pohledu kamery bližší vozidlo combi) opakovaně brzdí, jak je patrné z rozsvěcování červených brzdových světel v jeho zadní části (00:17 až 00:20). V čase 00:40-00:44 vozidlo žalobce opouští levý jízdní pruh a zařazuje se do pravého. Obě osobní vozidla (bližší combi i tmavé před ním) následně zrychlují, až se v čase 00:57 obě zařazují do pravého jízdního pruhu. Přibližně v čase 00:47 začne zrychlovat též vozidlo pořizující videozáznam, které v čase 00:54 až 00:57 míjí vozidlo žalobce zařazené již v pravém jízdním pruhu, a následně se v čase 01:01 samo zařazuje do pravého jízdního pruhu. Poté videozáznam končí. Dále lze konstatovat, že na videozáznamu se v levém dolním rohu objevují ukazatele rychlosti a GPS souřadnice, přičemž zejména hodnota zobrazované rychlosti se mění. V čase v čase 00:14 až 00:15, kdy se vozidlo pořizující videozáznam přesouvá do levého pruhu, činí hodnota ukazované rychlosti 100 km.h⁻¹, následně v čase od 00:16 až 00:19 vzroste na 119 km.h⁻¹, pak ale hodnoty ukazované rychlosti postupně klesají, přestože automobil pořizující videozáznam (policejní vozidlo) se stále přibližuje ke skupině vozidel jedoucích před ním, přičemž z pohledu kamery nejbližší z vozidel mezitím několikrát rozsvěcuje červená brzdová světla (00:17 až 00:20); ukazovaná hodnota rychlosti vozidla pořizujícího záznam postupně klesne až na 92 km.h⁻¹ (0:38-0:39), a teprve od okamžiku, kdy vozidlo žalobce začne opouštět levý pruh (0:40), se ukazovaná hodnota rychlosti opět začíná zvyšovat.
3. Správní orgán I. stupně rozhodl ve zkráceném řízení dne 16. 4. 2019 příkazem, jímž uznal žalobcem vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 7 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách

některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění zákona č. 285/2018 Sb. (dále jen „zákon o silničním provozu“), a uložil mu pokutu ve výši 6 500 Kč a zákaz činnosti řízení motorových vozidel na dobu šesti měsíců. Proti tomuto příkazu žalobce podal odpor.

4. Následně správní orgán I. stupně pokračoval v řízení a vyrozuměl žalobce o provádění důkazu mimo ústní jednání a možnosti se tohoto úkonu zúčastnit a seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí. Žalobce této možnosti využil a jeho tehdejší zástupce Bc. P. M. se dne 15. 5. 2019 dostavil ke správnímu orgánu I. stupně, který provedl důkaz listinami poskytnutými Policí ČR a dále výše zmiňovaným videozáznamem (záznamem z autokamery na vozidle policejní hlídky – viz bod 2 výše). Přítomný žalobcův zástupce se k prováděným důkazům vyjádřil a namítal, že důkaz videozáznamem považuje za neúplný, neboť v průběhu dokazování nebyla na obrazovce zobrazena rychlost policejního vozidla, ačkoliv v jiném prohlížeči na jeho počítači se tento údaj zobrazuje. Dále namítal, že ze záznamu není zřejmé, kolik vozidel žalobce předjížděl a jakou rychlostí se pohybovala, tudíž nelze dovozovat, jakou měl rychlost při předjíždění. Zdůraznil, že se událost odehrála na rovném úseku komunikace, kde není žádné stoupání ani jiná okolnost způsobující nadměrné zpomalení, navíc z rychlosti policejního vozidla je zřejmé, že rychlost žalobcova vozidla se pohybovala kolem 90 km.h⁻¹, přičemž na dálnici je povolena jízda vozidel s nejvyšší povolenou rychlostí 80 Km.h⁻¹, proto se lze domnívat, že žalobce předjížděl vozidla jedoucí v pravém pruhu dostatečnou rychlostí, kterou nelze považovat za výrazně nižší. Ve zbývajících částech vyjádření se přítomný zástupce zabýval povahou § 36 odst. 4 zákona o silničním provozu, jehož smyslem má být zabránit zahájení předjíždění vozidla nebo jízdní soupravy o hmotnosti 3 500 kg v případech, kdy například vlivem stoupání dojde k výraznému snížení nejvyšší povolené rychlosti takového vozidla, která pak logicky omezuje ostatní vozidla jedoucí za ním. Proto navrhl, aby přestupkové řízení bylo zastaveno.
5. Rozhodnutím ze dne 17. 5. 2019, č. j. OD 2281/19 5626/2019 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) správní orgán I. stupně uznal žalobce vinným přestupkem podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 7 zákona o silničním provozu, kterého se žalobce dopustil tím, že dne 4. 3. 2019 ve 13:15 hodin na dálnici D11 v 55 km jako řidič jízdní soupravy složené z nákladního S. R. N., reg. zn. X a návěsu S. C. A. S. X – X, reg. zn. X jedoucí ve směru jízdy na Prahu předjížděl kolonu vozidel, aniž by měl k jejímu předjetí dostatečnou rychlost v důsledku čehož omezil v jízdě ostatní vozidla jedoucí za ním, čímž porušil povinnost danou ustanovením § 36 odst. 4 zákona o silničním provozu, za což mu byl podle § 35 písm. b), c), § 46, § 47 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění zákona č. 285/2018 Sb. (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) a podle § 125c odst. 5 písm. d) a § 125c odst. 6 písm. b) zákona o silničním provozu uložen správní trest pokuty ve výši 6 500 Kč a zákaz činnosti řízení motorových vozidel na dobu šesti měsíců s účinností ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Vedle toho byla žalobci uložena paušální náhrada nákladů řízení ve výši 1 000 Kč. Z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí vyplývá, že správní orgán I. stupně vycházel při zjišťování skutkového stavu primárně z videozáznamu pořízeného autokamerou policejní hlídky. Neužnal přitom za důvodné námitky žalobce, neboť dospěl k závěru, že k naplnění dikce § 36 odst. 4 zákona o silničním provozu není podstatné, v jaké rychlosti k předjíždění dochází a zda se tak děje na rovném úseku či při stoupání. Požadavky vznášené zástupcem

žalobce vyhodnotil jako nesmyslné, které vůbec nevyplývají z právní úpravy. Dle správního orgánu I. stupně je smyslem předmětného ustanovení zamezit tomu, aby na dálnici docházelo případům omezení v jízdě rychleji jedoucím vozidlům nacházejícím se v době předjíždění za předjíždějícím nákladním vozidlem nebo jízdou soupravou, tedy právě takovým případům, jakým je i ten, o němž se řízení vede. Správní orgán I. stupně srovnal aplikované ustanovení s obdobnou úpravou § 18 odst. 3 zákona o silničním provozu, přičemž dovodil, že předmětnou úpravou je reagováno na skutečnost, že se na dálnici mimo obec vyskytují dvě velké skupiny vozidel s velmi rozdílnou nejvyšší dovolenou rychlostí (80 km.h^{-1} a 130 km.h^{-1}). Správní orgán I. stupně poukázal též na obsah oznámení o přestupku, v němž žalobce sdělil, že při zahájení předjíždění rychleji jedoucí vozidlo neviděl. Ve zbývajících částech prvostupňového rozhodnutí se zabýval úvahou o výši trestu.

6. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání. V něm předně zopakoval námitky vznášené v průběhu dokazování mimo jednání, které považoval za nezohledněné. Tím, že správní orgán I. stupně dle žalobce nezajistil správný videopřehrávač, nebyl důkaz řádně proveden a došlo tak k pozbytí možnosti získat údaje o okamžité rychlosti a poloze policejního vozidla a porovnat je tak s jízdou jízdou soupravy řízené obviněným. Příslušnou část odvolání žalobce doložil screenshoty (snímky obrazovky) z videozáznamu zobrazující též údaje o rychlosti, dále též výšeč z mapového portálu mapy.cz zobrazující inkriminovaný úsek a zobrazující výškový profil nejvýše 3 metry. Z údajů o rychlosti na videozáznamu dle žalobce vyplývá, že v okamžiku, kdy policejní vozidlo jede jako třetí vozidlo v kolně vozidel za vozidlem (jízdou soupravou) žalobce, snížilo svou rychlost na 92 km.h^{-1} , lze se tedy domnívat, že rychlost kolem 93 km.h^{-1} je rychlostí, kterou se pohybovalo vozidlo žalobce. Ve spise se však nenachází záznam z tachografu, který by tento odhad rychlosti upřesnil. Žalobce dále předešel výkladu pojmů „dostatečná rychlost jízdy“ a „výrazně nižší rychlost“ jízdy, které plynou z ustanovení § 36 odst. 4 zákona o silničním provozu, jimiž se však správní orgán I. stupně dostatečně nezabýval. V návaznosti na to podrobně analyzoval smysl daného ustanovení a dovodil, že rychlost jízdy na dálnici, jež je nižší o 27 km.h^{-1} (tj. o 27%) než maximální povolená rychlost, není výrazně nižší rychlostí jízdy. Vzhledem k údajům o rychlosti kolem 93 km.h^{-1} se domnívá, že vozidlo jedoucí v pravém jízdou pruhu se pohybovalo rychlostí nejvýše kolem 80 km.h^{-1} , proto předjížděl-li je žalobce rychlostí o 13 km.h^{-1} nižší, pak se pohyboval dostatečnou rychlostí k předjetí jiných vozidel. Žalobce dále namítal, že na osobním vozidle, které na videozáznamu jede za jím řízenou soupravou, nejsou celou dobu rozsvícená brzdová světla, proto lze předpokládat, že jelo stejnou nebo nižší rychlostí než vozidlo žalobce, a rovněž není zřejmé, zda toto osobní vozidlo jelo stejnou rychlostí již v okamžiku, kdy žalobce začal předjíždět vozidlo před sebou. Pokud by tedy toto osobní vozidlo předjíždělo vozidlo jedoucí v pravém jízdou pruhu rychlostí kolem 93 km.h^{-1} ještě předtím, než začal předjíždět žalobce, nemohl by ani v nejmenším omezit v jízdě jiná vozidla, neboť ta by byla omezena již jízdou osobního automobilu jedoucího za ním. Ostatně i žalobce na místě uvedl, že při zahájení předjíždění neviděl rychleji jedoucí vozidlo za sebou, což správní orgán I. stupně chybně vyhodnotil jako důkaz viny. Dle žalobce tedy nebylo prokázáno, že by právě on omezil v jízdě vozidlo jedoucí za ním či vozidlo jedoucí v levém jízdou pruhu, a proto shledal, že mu spáchání přestupku nebylo dostatečně prokázáno.

7. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím ze dne 4. 3. 2020, č. j. 096011/2019/KUSK/OLPPŘ/ZA (dále jen „napadené rozhodnutí“) odvolání žalobce zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění napadeného rozhodnutí se ztotožnil se skutkovými a právními závěry prvostupňového rozhodnutí.

II. Obsah podání účastníků a průběh jednání

8. Žalobce namítá, že v průběhu správního řízení namítal, že důkaz videozáznamem dopravní situace byl proveden prostřednictvím zastaralé techniky bez zobrazení údajů o rychlosti a poloze policejního vozidla, a proto nebylo možno dovodit, kde přesně se jím řízená souprava pohybovala a zda nebylo nutno předpokládat výrazné snížení rychlosti jízdy. Rovněž není zřejmé, kolik vozidel žalobce předjížděl a jakou měla rychlost, což ve spojení s technickým nedostatkem videozáznamu neumožňuje dovodit závěr, že by žalobce neměl dostatečnou rychlost k předjetí těchto vozidel. Pro vozidla a jízdní soupravy nad 3 500 kg navíc neplatí plošný zákaz předjíždění na dálnici, avšak správní orgány takový zákaz svým restriktivním výkladem dovozují. S argumentem žalovaného, že měl-li žalobcův zmocněnec videozáznam k dispozici a disponoval-li modernější technikou, pak si mohl zobrazit i údaje, které správní orgán I. stupně neviděl, žalobce zásadně nesouhlasí a považuje jej za nepřipustný a odporující zásadám správního řízení. Je to totiž správní orgán, kdo je pánem správního řízení a kdo čerpá informace z důkazů a zjišťuje skutkový stav tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti. Žalobce přitom považuje údaj o rychlosti jím řízeného vozidla (jízdní soupravy) a rychlosti vozidel, která měl omezit, za důležité údaje podstatným způsobem ovlivňující rozhodnutí o vině a výši správního trestu. Navíc skutková podstata předmětného přestupku používá dva různé pojmy týkající se rychlosti.
9. Žalobce dále brojí proti závěru žalovaného, že není důležité, při jaké rychlosti k předjíždění dochází a že podstatné je pouze omezení ostatních vozidel v jízdě. Žalobce opětovně připomíná, že zákon o silničním provozu ani jiný zákon neobsahuje ustanovení o plošném zákazu předjíždění vozidly a jízdními soupravami o hmotnosti přesahující 3 500 kg na dálnicích. Pokud by zákonodárce měl v úmyslu omezit možnost předjíždění tak, jak prezentují žalovaný a správní orgán I. stupně, pak by skutková podstata přestupku jednoduše zakazovala takovým vozidlům předjíždět v těch případech, kdy dojde k omezení rychlosti vozidel a jakákoliv ustanovení o dostatečné a výrazně nižší rychlosti by byla nadbytečná. Žalobce se proto domnívá, že požadavek dostatečné rychlosti k předjetí postihuje případy, kdy jedno nákladní vozidlo předjíždí jiné nákladní vozidlo, přičemž rozdíly v obou rychlostech jsou minimální a dojde k zablokování obou jízdních pruhů na zcela nepřiměřenou dobu. A pojem výrazně nižší rychlosti lze pak vztáhnout i na situace, kdy předjíždějící vozidlo má dostatečnou rychlost k předjetí, ale například v důsledku dlouhého stoupání je jeho rychlost výrazně nižší než rychlost povolená. Žalobce je nicméně přesvědčen, že rychlost jím řízené soupravy byla zřejmě dokonce vyšší než je nejvyšší povolená rychlost, a naopak vozidla, která předjížděl, jela rychlostí výrazně nižší. Proto je přesvědčen, že správními orgány provedená interpretace skutkové podstaty předmětného přestupku byla velmi restriktivní a v jeho neprospěch.
10. Žalobce má dále za to, že žalovaný opomenul jeho zásadní odvolací námitku, že mezi jím řízenou soupravou a zpomalujícími vozidly jedoucími za ním jelo ještě jedno

osobní vozidlo o celkové hmotnosti nepřevyšující 3 500 kg. Žalobce je přesvědčen, že v okamžiku, kdy zahájil předjíždění a začal předjíždět do levého jízdního pruhu, tak toto vozidlo již v levém jízdním pruhu jelo pravděpodobně stejnou rychlostí jako souprava řízená žalobce, který tak nemohl toto vozidlo omezit, neboť mu svým úkonem nesnížil bezpečnostní vzdálenost a nedonutil ho změnit směr nebo snížit rychlost jízdy, ani mu jinak nepřekážel. Proto také ve svém vyjádření v průběhu správního řízení uváděl, že neviděl za sebou rychleji jedoucí vozidla. Z tohoto důvodu je žalobce přesvědčen, že nikoliv jeho jízdní úkon, nýbrž nižší rychlost automobilu jedoucího za žalobcem byla důvodem snížení rychlosti dalších vozidel jedoucích za ním v levém jízdním pruhu. Jelikož se žalovaný touto zásadní námitkou vůbec nezabýval, považuje žalobce napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné.

11. Žalovaný ve vyjádření k žalobce analyzuje povahu ustanovení § 36 odst. 4 zákona o silničním provozu, zejména zdůrazňuje část uvádějící, že nedostatečná rychlost k předjetí spočívá o omezení ostatních vozidel v jízdě výrazně nižší rychlostí jízdy. Dle žalovaného jde tedy o posouzení vozidel jedoucích v jízdním pruhu použitým žalobcem k předjíždění, nikoliv rychlosti předjíždějících vozidel. Pro vozidlo žalobce (nákladní souprava nad 3 500 kg) byla nejvyšší povolená rychlost 80 km.h⁻¹, pro ostatní vozidla 130 km.h⁻¹, přičemž z jednoduchého srovnání je zřejmé, že jde o rychlost výrazně nižší, a to o 38,47%, proto i kdyby jel žalobce rychlostí 90 km.h⁻¹, činil by rozdíl 31%. Žalovaný tak dovozuje, že právě překročení nejvyšší povolené rychlosti ze strany žalobce zřejmě představovala důvod, proč žalobce nepředložil jako důkaz záznam rychlosti jízdní soupravy, přestože jej měl k dispozici. Žalovaný se dále ve svém vyjádření věnuje obsahu videozáznamu a poukazuje na jednotlivé snímky z něj, současně připomíná ukazatel rychlosti jízdy v levém dolním rohu. Žalovaný dále nesouhlasí s namítaným opomenutím údajné námitky o omezení rychlosti zapříčiněné řidičem vozidla jedoucího za žalobcem, neboť tato námitka nebyla uplatňována ani v odvolání, ani v průběhu řízení na prvním stupni. Dále žalovaný opět poukazuje na videozáznam a připojuje konkrétní snímek, z něhož považuje nesporné, že v době, kdy žalobce již předjíždí kolonu vozidel a nachází se zhruba v polovině, tak jej dojíždí osobní vozidlo, které žalobci přizpůsobuje svou rychlost. Z opatrnosti žalovaný navrhuje doplnění dokazování svědeckými výpověďmi všech členů zasahující policejní hlídky (jejich kontaktní údaje připojil). Žalobu navrhuje zamítnout.
12. Při soudním jednání žalobce (resp. přítomný zástupce) zdůraznil podstatné části žaloby, speciálně se pozastavil nad výkladem § 36 odst. 4 zákona o silničním provozu, který by rozhodně neměl směřovat k plošnému zákazu předjíždění kamionem, k čemuž by ovšem výklad zastávaný správními orgány obou stupňů vedl. Dále zdůraznil, že žalobce byl za uvedené jednání postižen v podstatě stejnou měrou, jako by tomu bylo v případě řízení pod vlivem návykové látky, avšak jednání zachycené na správními orgány odkazovaném videozáznamu rozhodně nedosahuje takové intenzity závažnosti. Je proto třeba zvážit, zda je přiměřené, aby žalobce coby řidič z povolání byl za uvedené jednání postižen právě tímto způsobem a zda uložený trest je vzhledem k povaze inkriminovaného jednání skutečně adekvátní. Žalovaný při jednání setrval na nedůvodnosti žaloby, odkázal primárně na obsah spisu a výsledky dokazování. Zdůraznil, že dikci § 36 odst. 4 zákona o silničním provozu nastavil zákonodárce tak, jak ji nastavil, a nevyplývá z ní požadavek na zjištění konkrétní rychlosti, ani není omezeno na situace, kdy ke snížení rychlosti dojde například vlivem stoupání.

13. Soud dále při jednání zopakoval důkaz přehráním videozáznamu z policejní autokamery (viz bod 2 výše). K němu zástupce žalobce uvedl, že z videozáznamu nelze jednoznačně určit, jakou rychlostí se pohybovalo osobní vozidlo, které hned na začátku záznamu jede za soupravou, neboť z videozáznamu není patrné, že by kvůli soupravě žalobce muselo snížit rychlost a tedy že by jím bylo omezováno, tedy nelze dovodit, že by jej žalobce nějak vybrzdil a že by kvůli tomu musela zpomalit i ostatní vozidla zachycená na záznamu v levém pruhu, včetně vozidla policie. Žalovaný k videozáznamu uvedl, že je z něj jednoznačně patrné, že vozidla jedoucí za vozidlem žalobce rozsvěcovala brzdová světla, přičemž žalobce jel v čele, tedy zpomalení ostatních vozidel je nutno přičítat jemu.

III. Posouzení soudem

14. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
15. Podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 7 zákona o silničním provozu „[f]yzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla předjíždí vozidlo v případech, kdy je to obecnou, místní nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích zakázáno.“
16. Podle § 36 odst. 4 zákona o silničním provozu „[ř]idič nákladního automobilu o celkové hmotnosti převyšující 3 500 kg a řidič jízdní soupravy, jejíž celková délka přesahuje 7 m, nesmí předjíždět jiné vozidlo, pokud k jeho předjetí nemá dostatečnou rychlost, takže by omezil v jízdě ostatní vozidla svou výrazně nižší rychlostí jízdy.“
17. Výše citované ustanovení § 36 odst. 4 zákona o silničním provozu je systematicky řazeno v oddíle 2 tohoto zákona upravujícím provoz na dálnici. Jedná se tedy o speciální pravidlo pro řidiče nákladních automobilů o celkové hmotnosti nad 3 500 kg v případě jízdy na dálnici, pro které paralelně platí též obecné omezení podle § 18 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu, podle něhož „[ř]idič nesmí omezovat plynulost provozu na pozemních komunikacích, zejména bezdůvodně pomalou jízdou a pomalým předjížděním.“
18. Soud souhlasí s žalovaným, že z dikce předmětné úpravy nevyplývá požadavek na určení konkrétní hodnoty rychlosti, ať již vozidla, které předjíždějí, nebo vozidel ostatních. Z dikce § 36 odst. 4 zákona o silničním provozu jednoznačně plyne, že k porušení povinnosti dané tímto ustanovením dojde v případě, pokud rychlost nákladního automobilu s hmotností nad 3 500 kg (a v délce přes 7 metrů) vynaložená na předjetí jiného vozidla není dostatečná natolik (je natolik nedostatečná), že v jejím důsledku dojde k omezení ostatních vozidel v jízdě. Jinak řečeno, dotčené ustanovení ukládá, že rychlost nákladního vozidla stanovených rozměrů musí být taková, aby nezpůsobila omezení jízdy ostatních vozidel. Není tedy podstatné, jaká je konkrétní hodnota rychlosti („počet km.h⁻¹“) v průběhu předjíždění, nýbrž toliko zjištění, že rychlost vyvinutá za účelem předjetí nebyla taková, aby ostatní vozidla nemusela kvůli předjíždění zpomalovat, resp. jinak omezovat svou jízdu. Přesně k tomu však došlo v nyní posuzované věci, neboť z obsahu videozáznamu (viz bod 2 výše) je zcela zřejmé,

že vozidlo jedoucí v pořadí jako druhé za vozidlem žalobce (blíže ke kameře) opakovaně brzdí (viz čas 00:12 až 00:15, 00:17 až 00:20), přičemž i na rychloměru policejního vozidla pořizujícího videozáznam lze u ukazatele rychlosti pozorovat pokles. Není tedy pochyb o tom, že minimálně v uvedeném čase vozidlo žalobce skutečně zpomalovalo ostatní vozidla v levém pruhu a omezovala je tak na rychlosti. Jak je navíc z videozáznamu patrné od času 00:44 dále, v okamžiku zařazení žalobce do pravého jízdního pruhu se v záběru ukazuje zčásti uvolněný výhled do levého pruhu v prostoru před žalobcem, kdy tento prostor je prázdný, načež ostatní vozidla dosud jedoucí za žalobcem rázem prudce zrychlují – uvedené nasvědčuje tomu, že vozidlo žalobce se až do odbočení vpravo skutečně pohybovalo v čele vozidel zachycených na videozáznamu v levém jízdním pruhu. Je tedy zřejmé, že zpomalování (patrné zejména z rozsvěcování brzdových světel) vozidel jedoucích za vozidlem žalobce bylo následkem právě jeho nedostatečné rychlosti. Správní orgány tedy správně dovodily porušení povinnosti dle § 36 odst. 4 zákona o silničním provozu a ve spojení s § 125c odst. 1 písm. f) bod 7 téhož zákona toto jednání správně kvalifikovaly jako přestupek řidiče nákladní soupravy.

19. Soud nepřisvědčuje žalobci, že by uvedený výklad § 36 odst. 4 zákona o silničním provozu měl za následek plošný zákaz předjíždění vozidly přesahujícími 3 500 kg na dálnicích. Řidičům těchto vozidel není zakázáno na dálnicích předjíždět, pouze je u nich možnost předjíždění omezena požadavkem na vyvinutí dostatečné rychlosti, která neomezí ostatní vozidla. Soud připouští, že vzhledem k maximální povolené rychlosti vozidel nad 3 500 kg, jež činí 80 km.h⁻¹ (§ 18 odst. 3 věty druhé zákona o silničním provozu) je v případě nákladních vozidel s uvedenou hmotností možnost předjíždění skutečně velmi limitována, což má ovšem logiku, neboť tato vozidla jsou vzhledem ke svým rozměrům při pohybu na pozemních komunikacích nebezpečnější než vozidla jiná. Ani při tomto omezení však není zcela vyloučeno, aby nákladní vozidla nad 3 500 kg na dálnicích uskutečnila manévry předjetí například v situacích, pokud by se snažila předjet vozidlo pohybující se velmi nízkou rychlostí a současně by takovému manévru nebránila situace ve vedlejší pruhu (a zároveň by se nejednalo o dálniční úsek osazený značkami zákaz předjíždění vozidly nad 3 500 kg). Nelze tedy souhlasit s žalobcem, že by se požadavek dostatečné rychlosti k předjetí plynoucí z dikce § 36 odst. 4 zákona o silničním provozu omezoval pouze na případy předjíždění dvou nákladních vozidel obdobné rychlosti či na případy ztráty rychlosti v důsledku dlouhého stoupání. Tento žalobní bod je proto nedůvodný.
20. Jelikož konkrétní hodnota rychlosti není nutnou podmínkou při posuzování dodržení povinnosti § 36 odst. 4 zákona o silničním provozu, nemůže být důvodná námitka žalobce, že v průběhu dokazování před správním orgánem I. stupně nebyly na videozáznamu v důsledku použití zastaralého přehrávače vidět údaje o rychlosti a poloze policejního vozidla. Pro skutkovou stránku věci je podstatný průběh událostí, které zachytila autokamera policejního vozidla v prostoru před ním. Jen z pozorování tohoto prostoru jednoznačně patrné, že vozidla jedoucí v levém pruhu musela zpomalovat (viz zejm. časy 00:12 až 00:15 a 00:17 až 00:20 videozáznamu), a to bez ohledu na zobrazení či nezobrazení údajů o rychlosti policejního vozidla a jeho poloze. Viditelnost údaje o rychlosti policejního vozidla pro žalobce vyznívá naopak spíše nepříznivě, neboť ukazatel rychlosti potvrzuje, že po zařazení policejního vozidla do levého pruhu začala jeho rychlost klesat (patrné zejména v čase 0:20 až 0:43 videozáznamu), a tedy policejní vozidlo (stejně jako vozidla před ním zařazená za

žalobcem) ybla skutečně donucena omezit svou rychlost. Při soudním jednání byl videozáznam přehrán přes videopřehrávač VLC player, který údaj o rychlosti a poloze policejního vozidla zobrazoval, čili v tomto rozsahu lze skutkový stav zjištěný správními orgány považovat za doplněný v rámci řízení před soudem (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Dlužno podotknout, že na soudním jednání přítomný zástupce žalobce nenamítal, že by viditelnost těchto údajů na videozáznamu sama o sobě představovala nějaký zvrát ve skutkových okolnostech – jeho vyjádření k obsahu videozáznamu směřovala primárně k otázce rychlosti osobního vozidla jedoucího hned za vozidlem žalobce (k tomu viz následující odstavce). S ohledem na uvedené lze tedy uzavřít, že žalobní bod brojící proti nezobrazení se údaje o rychlosti policejního vozidla při dokazování před správním orgánem I. stupně, je zjevně nedůvodný.

21. Lichá je rovněž žalobní námitka, že by zpomalení vozidel jedoucích v levém jízdním pruhu mohlo být způsobeno rychlostí tmavého osobního vozidla, které dle videozáznamu jelo hned za žalobcem. Soud má za to, že mělo-li zmiňované osobní vozidlo před sebou vozidlo žalobce, pak těžko mohlo v prostoru levého pruhu vyvinout rychlost vyšší, neboť mu v průjezdu bránil právě objekt tvořený žalobcovou nákladní soupravou. Jinak řečeno, předmětné osobní vozidlo mohlo jet jen tak rychle, jak mu v danou chvíli umožňovalo jiné vozidlo pohybující se před ním v témže jízdním pruhu. Rychlost zmiňovaného osobního vozidla tudíž byla v daném okamžiku zjevně závislá na rychlosti vozidla žalobce, proto nelze řidiči zmiňovaného osobního vozidla jakkoli přičítat zpomalení vozidel za ním. Toto je třeba přičítat právě žalobci, který (jak bylo vysvětleno v bodě 18 výše) jel v čele vozidel pohybujících se v inkriminovaném čase v levém jízdním pruhu. V konkurenci těchto zjištění nemůže obstát tvrzení žalobce, že za sebou jiná vozidla neviděl, a proto je nemohl zpomalovat.
22. Soud připouští, že na námitku týkající se rychlosti osobního vozidla jedoucího za žalobcem nebylo v odůvodnění napadeného rozhodnutí výslovně reagováno, ačkoliv v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí tato námitka skutečně zazněla (viz doplnění odvolání ze dne 23. 7. 2019, poslední odstavec na předposlední straně dole). Navzdory opomenutí této námítky však nelze napadené rozhodnutí považovat za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Jak uvedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve svém usnesení ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 74, nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno, a je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat, přičemž není přípustné tento institut vztahovat i na případy, kdy se správní orgán podstatou námítky účastníka řízení zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námítky a dopustí se (toliko) dílčího nedostatku odůvodnění (srov. též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2019, 8 Afs 267/2017 - 38, bod 16, nebo ze dne 7. 5. 2019, č. j. 7 As 362/2018 - 23, body 9 a 10). Přesně tak je tomu i v nyní posuzované věci, kdy žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí sice explicitně nevypořádal předmětnou odvolací námitku žalobce, navzdory tomu však skutkový stav tak, jak jej zjistily správní orgány (zejména na základě důkazu videozáznamem z policejní autokamery), vylučuje odlišné posouzení věci. Jak navíc soud vysvětlil

v předchozím odstavci, varianta zpomalení vozidel jen v důsledku rychlosti osobního vozidla jedoucího na vozidle žalobce je zjevně lichá, tudíž i sebelepší vypořádání této námitky žalovaným by zcela zjevně nemohlo mít vliv na konečnou podobu výroku napadeného i prvostupňového rozhodnutí (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 10. 2005, č. j. 6 Ads 57/2004 – 59: „[o] vadu řízení, která by mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, se nejedná, pokud lze dovodit, že by výrok rozhodnutí byl stejný i za situace, kdyby k vadě řízení vůbec nedošlo“).

23. Namítal-li zástupce žalobce v průběhu jednání neadekvátnost uloženého trestu v poměru k povaze přestupkového jednání, kdy uložený správní trest se již blíží důsledkům sankce jako v případě ohrožení pod vlivem návykové látky, pak soud konstatuje, že uvedené argumentaci jistě nelze upřít relevanci, leč se jedná o žalobní bod, který poprvé zazněl právě až při soudním jednání, avšak v samotné žalobě obsažen nebyl. Jde tudíž o žalobní bod vznesený zjevně po uplynutí lhůty pro podání žaloby, a tedy o její nepřípustné rozšíření (§ 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s.). Soud se proto tímto bodem nemohl blíže zabývat.
24. Soud neprovedl žalovaným navrhovaný důkaz svědeckou výpovědí členů policejní hlídky, neboť skutkový stav lze považovat za dostatečně zjištěný a nelze si představit, že by policisté popsali průběh zkoumané události podrobněji, než jak zachytili na autokameru svého vozidla. Tento důkaz by tudíž byl zjevně nadbytečný.
25. S ohledem na shora uvedené dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
26. O nákladech řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovaný, který byl plně úspěšný, se náhrady nákladů řízení při jednání vzdal, a navíc mu zjevně nevznikly žádné náklady nad rámec úřední činnosti. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 25. února 2021

Mgr. Josef Straka, v. r.
samosoudce